

TELEGRAFUL ROMANU

Nr. 61. ANULU XIV.

Telegrafulu este de doue ori pe septimana: joi si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. car' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Sabiu, in 4/16 Augustu 1866.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litere mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Eveneminte politice.

Sabiu in 3 Augustu.

Mai incetandu sgomotulu armelor, politiciii interni au si incputu a se misca si a se interesa de cele de facutu in viitoriu. Amintisemu si noi de mergerea lui Palacky si Ryger la Vienna. Mai tardiu convenira mai multi din capacitatile slave la Vienna pentru o intelegere.

Dinarele orecandu centralistice si acum pote dualistice vorbescu cu o bucuria necurata de respirarea adunarei capacitatilor slave, fara de nici unu resultatu si facu alusiuni la congresulu acestor'a din tempurile martiali. Adaugu apoi ce-va despre o primire de slavi de acesti adunati la conferintia, la ministrulu Belcredi, cu care ocaziune si din acesta parte sa nu fia fost togm'a mangaiati.

O alta foia vieneza de colore dualistica scrie: Scirea ca regimulu are de scopu sa convoce dietele de dincolo de Lait'a si sa formeze trei diete generale din trensele: un'a pentru Boemi'a, Moravi'a si Silezi'a, alt'a pentru Galiti'a si Bucovin'a, si a treea pentru provinciile ereditarie, si ca dietele acestea sa tramita in togm'a ca diet'a ungresca delegati la senatulu imperialu, — ni se spune cae invecitata. Zkft in sa asigura dupa isvoru credibilu (?), ca ministeriulu Belcredi nu tine de invecit'a insemnatarea dietelor generale si ca elu (ministrulu) nu va mai aduna senatulu imperialu mai angustu nici odata si spre nici unu scopu. „Hrm. Ztg.“ de astadi aduce unu telegramu dupa care „Morgenpost“ constatéza conchiamarea in curendu a senatulu imperialu angustu pentru discutarea unei legi noué electorale. — Despre proiectulu comisiunei din diet'a ung. privitoriu la „afacerile comune“ dice acelu telegramu ca in esentia e primitu si redactiune foiei „Hrm. Ztg.“ pune intrecarea ca de cine?

Speranti'a de unu ministeriu ungrescu se sustine inca. Partidele din Ungari'a se intreca in esplotarea influintiei lor la Curte, fia-care pentru ca sa reese cu ministeriu din mijloculu ei.

Ne oprimu aci de ocamdata in relatarea cestiuilor de feiliu acest'a si indreptamu atentiunea cetitorilor la cele reproduce de noi din „Reform“ (v. rev. diuar.). —

In legatura cu cele referate la alta ocaziune despre arestarile din Pest'a avem sa mai spunemu, ca unu fostu oficieriu de ai Honvediloru I. d. Matyus, care servea in legiunea emigrantiloru ca oficieriu fu prinsu de militi'a austriaca la Pojonu si cu elu se prinsera multe corespundintie catra Klapka. Elu (Matyus) si Virg. Szilágyi suntu persoanele cele mai insemnate intré cei 39 arestati. — Despre legiunea ungresca celimu, ca o parte din trens'a la 5 Aug. n. se afla inca in comitatulu Neutr'a (Ungari'a de mdn.) fu in sa incungiurata de imperatesci si dupa ce i s'a publicatu unu decretu de amnestia au depusu armele. —

Dupa scirile cele mai noué Prussi'a cere ca la negociarile de pace sa se mai atraga si unu representante italianu, ceea ce din partea austriaca s'a refusat cu tota energi'a

Cuventulu de tronu alu regelui prussianu, despre care amintiram in nrulu trecut, fu comentatu in diferite moduri de diuaristic'a parisiانا. Parerea cea mai generala lu afla prea rezervatu, pentru ca nu se face pomenire nici de contrariulu Prussiei nici de aliatulu ei. La France lauda cuventulu de tronu pentru modesti'a ce se cuprinde intr'ensulu. Cáci, dice acesta foia in decursulu comentarei sele, deca e cutezanti'a, energi'a si resolutiunea aceea ce castiga succederea pentru intentiuni mari, apoi modesti'a e aceea ce face succesulu tare si duratoriu. Temps dice ca in cuventulu de tronu alu regelui prussianu se reduce lumea la trei personalitati; la Ddiu, Prussi'a si regele ei. „Acei'a dice „Liberté“ carii canta in cuventare cugetulu lui Bismarck trebue sa astepte pana se va descoperi. Candu voru resemna regentii odata de a vorbi spre a nu dice nimic'a? Uniculu e carele face exceptiune in asta privintia si acest'a e Imperatulu franciloru. Candu vorbesce elu, si aduce aminte, ca au avutu norocirea de a fi presiedintele republicei.“

Prussi'a reclama insigniele de incoronare ale imperiulu germanu, nu pentru sine, ci pentru museulu germanu din Nürnberg.

In camer'a prussiana s'a alesu Forkenbeck presiedinte (din centrulu stangei) vice presiedinte fu alesu generalulu Stavenhagen.

N. A. Z. aduce unu tratatu prin care Prussi'a indetoresce pre aliatii sei nemtiesci de a sta in aliantia ofensiva si defensiva inca si unu altu anu. Sub tempulu acest'a puterea armata a aliatiloru sa stea la deplin'a dispositiune a Prussiei.

Din Parisu vinu in dilele din urma vuete de natura serioasa. Se spune ca in cercurile de influentia partid'a carea cere o compensatiune pentru Franci'a, fatia cu crescerea Prussiei, au castigatu superioritatea. Acest'a sa fia convinsu pre imperatulu, ca o amanare a pretensiuniloru acestor'a aru fi o complicatiune mai mare a situatiunei. Chiamarea lui Mac Mahon, autoritatiiei celei dintaiu militare in Franci'a, la Vichy, unde petrecea imperatulu si calatori'a acestui'a asiá in pripa la St. Cloud, suntu momente, cari indamna pre multi la credintia, ca intre Francei'a si Germani'a potu sa intre eveneminte de caracteru seriosu. La acestea sa mai adangemus scirea, ca deo parte 18,000 feciori au deja pusi cu acu aprindietoriu si ca prussianii pre langa negociarile de pace lucra la siantiuri de intaritari la Dresda, de exemplu; in fine se spune despre dirigerea de trupe prussiane spre renu.

Imperates'a Messicului au sositu la Parisu.

Din Londonu se telegraféza la 10 Aug. ca in acea di s'a incheiatu sessiunea parlamentulu. In cuventulu de tronu a espusu regin'a, ca referintiele cu celelalte puteri suntu forte amicabile. Regin'a a urmaritu cu interesu ingrigitoriu resbelulu ce au sguduitu o parte din Europ'a. Indiferenta nu putea fi fatia cu evenemintele acestea pentruca atingea principi, parte cu care se afla in relatiuni amicabile, seu de rudenia; cu tote acestea nefiindu amenintiate, onorea si demnitatea coronei si interesele poporulu, nu au gasitu de lipsa a intreni in modu activu. Spereza ca se va face pace. Amintesce de loialitatea Americi in afacerile feniane si dechiara sustinerea suspenderei actului habeas corpus in Irland'a de necesaria (pentru simptomele revolutiunari) amintesce in fine de epidemia in vite, de colera si de telegrafulu atlanticu.

Itali'a au delaturatu pedecile pentru incheierea armistitiului si trupele s'a retrasu dincolo de lini'a statorita de Austri'a.

Din Romani'a ne vinu diuarele in doliu pentru mortea fratelului Domnitoriului, carele muri in urm'a ranei primite la Königgrätz si pentru mortea fostulu Locutiitoriu domnescu de trei in Moldavi'a, Anastasiu Panu, carele muri la Vien'a in institutulu sanitaru (vedi si mai la vale).

Revista diuaristica.

In „Reform“ aflamu unele observari asupr'a celor inainte de tote de lipsa pentru Austri'a.

In loculu celu d'antaiu dice ca e de lipsa:

Ca poporele Austriei sa-si implinesca cuventulu datu. Tote poporele imperiului s'au dechiaratu serbatoresce inaintea Monarcului, ca ele voru o Austria unita, libera si puternica; ca voru fi cu credintia neclatita catra imperiu, voru face totu ce e de lipsa pentru sustinerea, si voru lucra cu energia contra a ori ce aru fi spre vatamarea intregitatiiei si puterei imperiului. Momentulu au sositu dara, candu faptele sa pasiesca in loculu cuvintelor. Impregiurarea carea pentru o parte mare a poporeloru era o pedeca spre cointielegere este delaturata. Austri'a este de sine si pentru sine. Bas'a de desvoltare este data, ea este chiaru si de inimicii invingatori respectata. Poporele austriace dara sa nu fia mai rele decatu chiaru inimicii, sa nu strice ele asiá dara basea acest'a prin separatismu egoisticu, ci fia care ca membru alu reuniunei celei mari ce formeza statulu sa subordineze o parte din pretensiunile sele interesulu intregulu, pentruca ceea ce sacrifica poporele imperiului, sacrifica pentru sustinerea individualitatiloru loru proprie. Aduce de exemplu in asta privintia pre germanii din Austri'a, carii trebue sa renuntie la legatur'a cea de o miade ani cu Germani'a, numai ca sa-si tina cuventulu datu de a fi credinciosi Imperatulu si imperiului. Ei o facu acest'a de-si despre ei nu se pote dice ca ei numai in reuniunea statulu austriacu si afla scaparea nationalitatiiei loru.

In fine dice ca e bine a tinea de cuventulu imperatescu carele promite fia-cărui poporu și statului intregu libertate constituțională. Popórele in sa trebue sa spriginésca pre Imperatulu sa-si póta implini promisiunea, implinindu-o și ele pre a loru. Altu cumu Imperatulu pre lãnga voi'a cea mai bana nu va fi in stare sa-si tina cuventulu. Popórele voru fi atunci de vina candu in loculu libertãtii va intrã o confusiune babilonica, candu apoi regimulu se va vedé necessitatu a tinde mân'a dupa unu mijlocu prin care sa se sustina intregitatea statului, dupa absolutismu.

„Pentru Austri'a mai este fórté de lipsa :

„II. Cã sa fia bine cunoscuté si a pretiuite referintiele de dreptulu publicu ale monarchiei.“

„Unu alu doilea imperiu nu se mai afla, cu referentie atãtu de caracteristice in pãrțile se singuraticé, cum este monarchi'a austriaca. Pe candu in alte state mari in decursulu seculiloru s'a dezvoltatu o unitate in dreptulu publicu și prin acést'a o nationalitate politica, in Austri'a au remasu in viétia tóte varietãtiele nationale și de dreptu publicu. Cercetarea dupa causele acestei impregiurãri nu are acum nici o insemnatate. E destulu ca referintiele caracteristice se afla, și ele nu se mai potu delaturã acum nici prin fortia (putere), nici prin maestraturi constituționale.“

„Austri'a nu se póte constitui dupa vre-o mustra straina fia câtu de perfecta, cu atãtu mai putñu dupa siablonulu celu mai lãndelete séu celu mai reu.“

„Tóte esperimentele de felulu acest'a nu au succesu și nici ca voru succede. Ele documentéza o cuprindere superficiala a referintieloru politice, séu arata nisuinti'a cea démna de respinsu, de a seduce opiniunea publica prin parole (Schlagwort) imblatite, déca cine-va crede și vrea sa faca și pre altii sa créda, ca pentru Austri'a e destulu a se cere o constituțiune, reprezentantia de poporu, regimu parlamentariu ; ca in atare casu imperiulu e gal'a și ca fericea va sa se reverse apoi in abundantia preste imperiulu acest'a. Dupa esperintiele făcute cu cele dóue parlamente austriace și de regimu acést'a e numai o intipuire desiarta.“

„Austri'a trebue sa se constitue acuratu dupa referintiele se specificé și caracteristice atãtu in privintia dreptului publicu câtu și in privintia nationala, și referintiele aceste numai atunci potu sa vina la valórea adevérata, dara și la necessari'a tiemurire, déca constituțiunea imperiului se va face liberu prin invoirea popóreloru imperiului.“

„Prescurtu, unica cale posibilã spre a ajunge la ó constituțiune libera și capace de viatia este calea libera, deschisa de Imperatulu prin manifestulu din Septembrie. Déca aru mai voi cine-va a parasí calea acést'a pentru ca e grea, spre a se abate iara pre o cale larga și batuta, atunci de siguru ca pre o atare cale, fia incã odata atãt'a de comóda, acusi vomu stã iarasi in locu.“

„Sa pasiésca popórele Austriei pre calea libera a constituirei autonóme conduse de chibsiure practica și resemnatiune politica. Prin delaturarea legaturéi nemtiesci s'a usiuratu oper'a fórté și situatiunea e favoritóre succederei. Cunósca acum cu deosebire nemtii austriaci, ca pentru minoritatea nemtiésca aru fi fórté periculósa contopirea in unu statu centralisatu. Tocm'a și cu deosebire nemtii sa fia pentru mantuirea autonomiei și intregitãtii loru nationale, in contr'a centralisatiunei și pentru o federatiune organizata intieptiesce. Ea garantéza tuturor individualitãtiloru libertate și securantia câtu se póte de mare și creãza togm'a din multiamirea individualitãtiloru puterea cea mai bogata și mai tare. In constituțiunea federativa firescu lucru, ca nemtii nu voru domni (preste cealalte popóre), dara nici nu voru fi domnite (de densele). Cu deosebire Vien'a cea nemtiésca va prosperã cu multu mai tare, déca va fi capital'a libera a unui imperiu de popóre libere, decâtu déca aru fi castelulu oprimatoriu (Zwingburg) de popóre subjugate cu puterea.“

„Nici unu poporu austriacu sa nu se orbésca de negur'a préincrederéi in sine și sa pérda din vedere dreptele pretensiuni ale celorlalte popóre și cele recerute din incesi impregiurãrile monarchiei. Fiinduca formul'a cea comóda a centralisatiunei nu s'a pututu esecutã, sa nu cada cine-va, din lene politica, in celalaltu siablonu comodu, in dualismu. Constituindu-se dualismulu monarchi'a se rumpe in dóu jumetãti și fiacare din aceste jumetãti se voru desface in alte pãrti mai multe. Centralismulu se aru putea restatorí prin fortia absoluta celu putñu pentru unu tempu; dualismulu in sa nu e posibilu nici in forma absolutistic'a nici constituționala. elu aru fi un'a cu perirea imperiului.“

„Tóte popórele voru esistinti'a imperiului. Pe calea libera astã dara sa caute și sa afle form'a pentru unirea libera.“

„Pentrucã sa se intemple acést'a e de lipsa :

„III. sa se formeze o paratida austriaca (gesamtoesterreichische) și sa se puna in activitate.“

„E unu blastemu pentru Austri'a și pentru libertatea Austriei, de popórele austriace chiaru in libertate nu au sciutu sa se intieléga și sa se invoiescu (Blastemulu nu aru fi fostu, déca aru

fi lipsitu tendinti'a de suprematisare : la nemti, in tierile de dincolo, și la magiari, in cele de dincoce de Lait'a. Red.) Opressiunea absolutismului o au purtatu popórele in concordia fratiésca; dupa ce au devenitu libere, au abusatu de libertate certandu-se și zidarindu-se intre sine, pentru separatismu egoisticu.“ (Vedi observatiunea nóstra de mai susu. Red.)

„Acést'a e de vina la tóta nenorocirea venita dela 1848 incoce preste Austri'a. Si atunci li-a fostu deschisa calea libera popóreloru austriace spre o invoire libera la conceperea unei constituțiuni imperiale. Ele in sa nu au pasitu pe calea acést'a, ci au umblatu nimic'a venandu scopuri utopice. Prin acést'a s'a nimicitu libertatea.“

„Si acum in sa nu s'a sterminatu cu totulu réu'a sementia a discordiei, a pluralismului, din popórele austriace. Si déca se radica sementi'a cea rea in paiu, atunci dóue partide si taia de flueritie dintr'ensele.“

„Un'a din aceste partide e cea absolutistica. De-si Imperatulu au dechiaratu ca e constituționalu și ca asiã va remané, totusi suntu absolutisti in Austri'a și ei pandescu cu doru momentulu, in care discordi'a popóreloru austriace sa le dea ocaziune sa dica :

„Nu merge cu constituționalismulu, elu arunca imperiulu in confusiune și in neputintia, numai absolutismulu e in stare sa-l tina la olalta și in putere.“

„Ceealalta partida (dealtmintrea numai o coteria) esplotéza discordi'a popóreloru spre a-si dá unu nimbu, cá candu dens'a aru posedé privilegiulu patriotismului, monopolulu sapientiei de statu și apostolatulu libertãtii.“

„Coteri'a acést'a scrie și striga necontentu de libertate și predica teori'a cea mai abstracta constituționala, fãra de a avea cea mai mica privintia la referintiele faptice cu totulu deosebite ale Austriei. Coteri'a acést'a vrea sa faca pre tóte popórele libere dupa un'a și aceeași siablona, ea vrea sa octroieze libertatea scólei ei propria dreptu de ordonantia, vrea sa prescrie popóreloru, nu numai cum sa lucre, dara și cum sa cugete, cum sa simta. Coteri'a acést'a pangaresce libertatea, pentru ca ea esercita terorismulu celu mai veninosu și mai ordinariu contra fia-cărui, carele cugeta altu-feliu și nu cá dens'a. Ea aduce perirea libertãtii pentru ca nutresce discordi'a popóreloru, ea sumutia necontentu popórele unulu asupr'a altui'a.“

„Coteri'a acést'a austriacu fórté multu Austriei, facendu germanismulu, in numele cărui vorbea, uriciosu la cealalte popóre și adeca prin aceea, ca seducea sistematice judecata publicului despre afacerile și problemele nóstre politice și prin aceea, ca au coruptu negutiatoresce opiniunea publica și moralulu politicu.“

„Coteriei acestei intrecute și stricatoré trebuie sa i se opuna o partida liberala austriaca. Acést'a o cere mantuirea, onórea și libertatea Austriei. Barbatii pentru asemenea partida se afla la tóte popórele imperiului. Sa se adune dara, sa fia activi și sa nu se sfiésca de lupta in contr'a demintiei politice, ordinaritãtii scandaloése, brutalitãtii teroristice și reintiei de profesiune!“

Fagarasiu 10 Augustu 1866.

On. Redactiune ! Mai deunadi v'amu fostu impartasitu, ca comunele din Districtulu Fagarasiului și cerculu Branului au substernutu Majestãtii Sele adrese de loialitate, deobligandu-se a ajutori și pre familiile loru cele lipsite.

Acum registrãmu imbucurãtoarea scire, ca Majestatea Sea s'au induratu prégratiosu cu préinalt'a decisiune din 6 Iuliu a. c. a luã aceste manifestatiuni loiale la préinalt'a cunoscintia, și a demandã, cá sa se descopere tuturor Comuneloru din Districtulu Fagarasiului și cerculu Branului préinalt'a complacere pentru acele dovedi de patriotismu și oferire.—

In 20 Iuliu a. c. escandu-se unu focu infricosiatu in Comun'a Siercãiti'a nutritu de unu ventu mare, a mistuitu casele și averea la nódieci de familii rapindu și viétia la trei persóne.— Escenti'a Sea Dlu Presiedintele Gubernului FML. Conte de Crenneville indata a tramisu un'a miã de floreni din fondurile de ajutorintia ale tieréi spre impartire cá ajutore între cei arsi, ceea ce implinindu-se, nenorociti cu lacrimi de bucuria au manifestatu multiamirea sea.—

Tocmai acum decurge pe aicea și asentatiunea din Districtulu Fagarasiului cu destula regularitate și resultatu,— pentru ca feciorii infacisiandu-se toti câti au potutu aflã de nóu'a chiamare nunumai s'au infacisiatu de buna voia și au implinitu și alu doile contingentu cá și celu d'antãiu, totu din acele classe, dara cerculu Branului s'au distinsu prin aceea, ca a implinitu contingentulu seu numai prin voluntari.

Prin aceste fapte se demintiesce destulu de eclatantu scirea adusa de corespundintele Gaz. Tr. dela Tord'a, care scornise, ca s'a recuiratu militia spre a duce feciorii la sórte, și ca Districtulu Fagarasiului de vr'o cinci ani a mai patitu astfelu de rusne.

Déca corespundintele acél'a s'aru fi interesatu mai multu de cunoscintia legiloru și prescripteloru pentru intregirea armatei, precumu și de referintiele interne a acestui districtu, nu s'aru fi

potutu rapí de patima si de nu sciu ce tendentiositate, ci aru fi aflatu, ca de astadata nici nu se chiama feciorii la s ó r t e, ci d'adrechtulu la asentare, si ca mesurile preventive ce suntu prescise si se intrebuintiara incontr'a singuraticiloru pe aicea cá petutidine, nu se potu referi la Districtu, — apoi aru mai fi aflatu si aceea, ca la cele din urma trei asentári dupa olalta, nunumai s'au implinitu contingentele pe deplinu, dara s'au datu si prisóse — pentru care nu a patítu rusíne, dara au castigatu espresu com-placerea si laud'a préinalta.

Deci me miru de corespundintele cum afla elu sciri defaimatóre, eara cele de lauda nici odata.

Déca si celelalte sciri, ce le au adunatu Dlui pe Campia si mai scie peccatele inca pe unde, si le au cofaritu prin „Gazet'a Transilvaniei“, cuprindu numai atât'a simburu de adeveru si de simtiu barbatescu, cá cele aruncate asupr'a Districtului Fagarasiu, apoi lu compatimimu. N'ajunge ca sa gasescu destui defaimatori prin jurnalele straine, mai trebuiá cá si Dlui sa se apuce de acestu mestesiugu si inca tocmai in jurnalele nóstre, a cáruru chiamare e — a apará — a obli. —

Unu amicu alu Districtului Fagarasiu.

Din V i e n n ' a primimu urmatórea insciintiarea trista :

† B. G. P o p o v i c i u comersante románu de aici insciintiéza, cum ca marele barbatu alu Romaniei

Anastasiu Panu,

fostulu Ministru mai de multeori. Locoteninte Domnescu in Moldov'a, si autorulu uniunei Principatelor románe, astadi la 2 óre dupa amédi in etate de 48 ani au incetatu din viétia.

Suntu invitati toti Románii si filo-Románii la 9 Augustu a si-stá la servitiulu funebru in Capel'a greco-orientala (Stadt Haffnersteig) la 11 óre dimineti'a, de unde apoi cortegiulu cu remastie-le Sale, se va espedá dupa ordinulu Guvernului románu prin vaporu la Giurgiu.

Eata ce díce Románulu in asta privintia :

„Nu este nici unu románu care se nu cunósca si talentulu si virtutile civice ale lui Anastasiu Panu. Nu este nici uzulu care sa nu cunósca patriotismulu, inteliginti'a, virtutea si tari'a románesca cu care a luptatu Anastasiu Panu cá membru alu Locotenintiei Domnesce, astfelu incátu toti au recunoscutu ca in mare parte lui datorimu isband'a, olu a devenitu personificarea Unirei, si fára cá cu acést'a sa se radice (? Red.) in nimicu meritulu celorlalti. Nu este nimenea care se nu scie cu cátu devotamentu, cu cátu talentu si cu ce taria a luptatu necontentitu pentru consolidarea unirei si a libertáti si cumu, indata ce libertatea fu ucisa, si unirea, esistin-ti'a natiunei compromise prin actulu dela 2 Maiu 1864, acea lovire fu atátu de simtita, de densulu in cátu cu perderea loru elu si perdú si mintile. Cei vechi dícea, candu o natiune cadea in sclavia, ca Dumnedieu ia luatú sufletulu. N'amu putea óre díce si noi ca Dumnedieu, in díu'a candu vedim ca Románii si-au perdutu libertatea, si-au perdutu sufletulu, a luatú mintile celui mai demnu dintre noi, cá sa ne arate cátu amu perdutu si sa ne descepte prin acea lovire ! Románii in sfersitu s'au desceptatu, si astfelu Panu, avendu acum implinita missiunea sea, au trecutú in ceealalta viétia.

„Se purtámu in sa, trei díle doliulu natiunale, cá astfelu onorandu memori'a acestui mare si virtuosu barbatu, sa ne onorámu pe noi insíne, si sa ne intr'unim, cá sa dicemu asiá cu sufletulu seu, spre a putea in viétoriu se scimu sa mergemu cá nisce a-deverati Romani pe calea cea frumósá a virtutii si-a unitáti natiunale atátu de putericu insemnata de densulu.

„Aflámu ca guvernulu, indata ce a aflatu ca Panu este in agonia a telegرافیatu la Vienn'a a i se balsami trupulu si alu por-ni in tiéra. Multumimu guvernului pentru acestu actu de religio-sitate nationata, si-i supunemu cu respectu si opiniunea nóstra. Credemu c'aru trebui adusu in Bucuresei si immormentatu, cu pómpa natiunala, pe délulu Mitropoliei in faci'a Palatului natiunale. Credemu, si suntemu sicuri ca natiunea va voi si Adunárilu voru votá. a i se radicá aci unu monumentu; a se platí de cátra natiune datoriele sele si a se face o pensiuene viaggiaria mamei si suroriloru nemaritate ale ilustrului, elocintelui, virtuosului si nenorocitului nostru compatriotu, Anastasiu Panu.

„Cátu despre noi, ne inchinámu cu amóre si cu respectu, na-intea ta, Anastasiu Panu, si ceremu cu ardóre bine cuventarea ta asupr'a acestei natiuni, ce atátu ai iubit'o, pentru care ai datu totu si care n'a sciutu séu n'a pututu pána acum sa-ti dea ceea ce ti se cuvenea.“

Principatele románe unite.

Nóu'a constitutiune a Romaniei.

(Urmare.)

Art. 89. Déca Domnulu se afla in imposibilitate de a domni, Ministrii dupa ce au constatatu legalminte acéstá imposibilitate, convocu indata Adunárilu.

Acestea alegu Regenti'a care va conformá si tutel'a.

Art. 90. Nici o modificatiune nu se póte face Constitutiunei in tempulu Regentiei.

Art. 91. Domnulu nu va puté fi totudeodata si siefulu unui altu Statu fára consimtiementulu Adunárilor.

Nici un'a din Adunári nu póte deliberá asupr'a acestui obiectu, déca nu voru fi presenti celu putínu dóce treimi din membrii cari le compunu si otárierea nu se póte luá decátu cu dóce treimi din voturile Membriloru de fatia.

Art. 92. Persón'a Domnului este neviolabila. Ministrii lui suntu respundiatori.

Nici unu actu alu Domnului nu póte avea tária déca nu va fi contr'a-semnatu de unu ministru care prin acést'a chiaru devine respundiatoriu de acelu actu.

Art. 93. Domnulu numesce si revóca pe ministrii sei.

Elu sanctiunéza si promulga legile.

Elu póte refusá sanctiunea sea.

Elu are dreptulu de amnistie in materia politica.

Are dreptulu de a ertá s'au miciorá pedepsele in materii criminale; afara de cea ce se statornicesce in privirea Ministri-loru.

Elu nu póte suspendá cursulu urmárierei séu alu judecatiei, nici a interveni prin nici unu modu in administrati'a justitiei.

Elu numesce séu confirma in tóte functiunile publice.

Elu nu póte créa o nóua functiune fára o lege speciala.

Elu face regulamente necesarie pentru esecutarea legiloru fára sa póta vre-odata modificá séu suspende legile, si nu póte scuti pe nimeni de esecutarea loru.

Elu este capulu puterei armate.

Elu conferá gradurile militare in conformitate cu legea.

Elu va conferá decoratiunea romána conformu unei anume legi.

Elu are dreptulu de a bate moneda, conformu unei legi speciale.

Elu incheia cu Statele straine Conventiunile necesarie pentru comerciulu, navigatiune si alte asemenea; in sa pentru cá aceste acte sa aiba autoritatea indatoritóre, trebuie mai întâiu a fi supuse puterei legislative si aprobate de ea.

Art. 94. Legea fipséza list'a civila pentru durat'a fia-cárei'a Domnii.

Art. 95. La 15 Noemvre alu fia-cáruí anu, Adunarea deputatiloru si Senatulu se intrunescu fára convocatiune, déca Domnulu nu le-arú fi convocatú mai inainte.

Durat'a fia-cárei sesiuni este de trei luni.

La deschiderea sesiunei, Domnulu espune prin unu Mesagiu starea tierei, la care Adunárilu facu respunsurile loru.

Domnulu pronuncia inchiderea sesiunei.

Elu are dreptulu de a convocá in sesiunea extraordinaria Adunárilu.

Elu are dreptulu de a disolvá ambele Adunári de odata séu numai un'a din ele.

Actulu de disolvare trebuie sa contina convocatiunea alegatoriloru pána in dóce luni de díle si a adunárilor pána in trei luni.

Domnulu póte amáná Adunárilu; ori cumu, auenarea nu póte escedá terminulu de o luna, nici a fi reînóita in aceea si-si-une fára consimtiementulu Adunárilor.

Art. 96. Domnulu nu are alte puteri decátu acele date lui prin Constitutiune.

CAP. II.

Despre Ministrii.

Art. 97. Nu póte fi Ministru decátu celu care este Románu din nascere, séu celu care a dobanditu impamantenire

Art. 98. Nici unu membru alu familiei domnitóre nu póte fi ministru.

Art. 99. Déca ministrii nu arú fi membri ai Adunárilor, ei potu luá parte la desbaterea legiloru, fara a avea in sa si dreptulu de a votá.

La desbaterile Adunárilor, presenti'a celu putínu a unui Ministru e necesaria.

Adunárilu potu esige presenti'a Ministriloru la deliberatiunile loru.

Art. 100. In nici unu casu ordinulu verbalu s'au inscrisu alu Domnului nu póte aperi pe unu Ministru de ruspundere.

Art. 101. Fia-care din ambele Adunári precum si Domnulu au dreptulu de a acúsá pu ministrii si a-i tramite dinaintea Inaltei Curti de Casatiune si justitie, care singura in sectiuni unite este in dreptu a-i judecá, afara de cele ce se voru statuá prin legi in ceea ce privesce esercitiulu actiunei civile a pártiei lasate si in ceea ce privesce crimele si delictule comise de Ministri, afara de esercitiulu functiunei loru.

Punerea sub acusatiuene a Ministriloru, nu se póte rostí decátu prin majoritate de dóce treimi a membriloru de fatia.

O lege presentata la cea d'antáiu sesiune, va determiná casurile de responsabilitate, pedepsele aplicabile Ministriloru si modulu de urmarire in contr'a loru, atátu in privirea acusatiuenei admisa de representatiunea natiunala, cátu si in privirea urmárierei din partea pártiloru lasate.

Acusatiuenea pornita de representatiunea natiunala contr'a Ministriloru, se va sustiné pe ea insusi.

Urmárierea pornita de Domnu se va face prin ministrulu publicu.

(Va urmá.)

V a r i e t â t i.

** Din o impartăsiere privata scôtenu urmatóarele: Coler'a s'a ivitu pre la Elöpatak, Budila, Presmeru Zizinu. Tóte scirile se unescu intr'aceea ca clasa de rendu a poporului da victimile cele mai multe, din ce se esplica, ca si modulu vietiei contribue multu la sporirea séu suprimarea acestei rele.

** Mesuri iggienice in contr'a Cholerei. Indata ce se va simti cine-va atacatu de acésta maladia, fára a asceptá pe medicu si fára a perde tempulu, sa bea ceaiu caldu de camomilu (musitielu), mintha (isma), scortisióra, nucsióra, salepu si de scrobéla.

Pentru durerea stomachului si táieturile (dioliturile strínsurile) pântecelui sa faca pansative (oblegele), precum: cenusia ferbinte stinsa in otietu; stergaru muiatu in vinu caldu, séu in apa fértá de musitielu, isma, ori dn pelinu (1).

De se voru inmultu durerile, atunci sa se aplice la stomachu si pântece 10 séu 12 lipitori.

Pentru cárcei in mâni si in picióre este multu de folosu a frecá aceste membre cu flanela, ori cu altu ce-va de lâna cu otietu tare, cu spiritu de camfora séu de sapunu, ori cu apa calda amestecata cu piperu negru, séu in fine cu spiritu mai dinainte compusu din urmatóarele articule: o oc'a spiritu, o oc'a otietu, jumetate oc'a smóla buna, jumetate de oc'a mustaru, 40 postái ardeiu rosiiu coptu, 24 dramuri camfora si 10 capatini usturoiu; (aiu) tóte aceste amestecandu-le impreuna, sa se puna la sóre, si de nu se va puté peste 8 zile, celu putinu peste 24 óre se póte servi de acestu spiritu cu folosulu pentru frecatulu corporelui, care frecatura urméza sa fia asiá de tare, încátu patimasiulu sa simtia durere, pentru ca cu cátu este frecatulu mai tare, cu atátu aduce mai multu folosu. Dupa aceea maladele (bolnavulu) sa se puna in baia cu apa calda, ori cu lesta si cu flóre de fenu si erburi aromatice si sa-lu frece totu cu flanela séu cu peri'a, apoi dupa ce va est din baia sa-lu invalésca cu plapoma calda, cu blana, séu cu ori ce s'aru aflá la indemana, in sa aceste lucruri urméza sa fia bine incaldite.

Pentru versatura si durere de capu sa se dea patimasiului, conformu cu etatea lui, dela 3, 4, 5 pâna la 10 picaturi de untu de isma pe óra, pâna candu elu va simti imputnarea durerei. Picaturile de opium asemene suntu folosítóre, care potu sa se dea patientului in ceaiu de isma, dela 5 pâna la 10 si mai multe picaturi, adeca dupa etatea aniloru, iara pentru mai multa asigurare sa i se dea acestu medicamentu dupa consiliulu medicului, care, dupa circumstantie, póte sa ordone si lasare de sânge cu lance-t'a. Deci, in urm'a acestoru medicamente, simtindu maladulu, din grati'a lui Dumnedieu, usurare, si incependu a se intremá, urméza sa se ferésca pré multu, cá sa nu cadia in alta maladia. Pentru celu intrematu, medicamentele dinamice (intaritóre), amare si vinu bunu, in sa putinu, suntu fórté de folosu.

(T r a m i s u). In „Zukunft“ diuariu pentru interese federalistice in Vien'a voru aparé cátu mai curendu unu ciclu de articuli asup'ra c e s t i u n e i o r i e n t a l i din condeilu unui slavu, carele petrecendu mai multi ani in orientu i este fórté cunoscutu orientulu si referintiele lui. Mai departe studii despre principatulu Serbiei dela unu patriotu serbu, dupa aceea unu sfru de articuli despre reforme interne in Austri'a din condeilu unui barbatu de statu. — Pretiulu de prenumeratiune la Zkft pe luna 1 f. 30 xr. pe trei luni 3 f. 50 xr. Abonamente nóue se primescu in tóte dílele.

Nr. 17,255. 1866.

Publicatiune de concursu.

In legatura cu publicatiunea de sub nr. gov. 14,600 inregistrata, la 897 a lui Erd. hivatalos értesitő si in celelalte diuarie din patria se aduce prin acést'a la cunoscutia tuturor cumea din interesulu redicárei economiei silvanali a decisu acestu guvern regescu de a se tramite afara de cei 4 elevi transilvani tramitendi la scól'a silvanale din Aussee inca si alti 2 studenti la academi'a c. r. silvanale din Schemnitz si anume dela 1 Octobree a. c. cáror'a le si va dá pe tempulu de doi ani alu invetiamentulu de acolo cáte unu stipendiu anualu de 300—trei sute fiorini v. a.

Competitorii la aceste stipendii voru avé de a-si substerne acestui guvern regescu celu multu pâna in 15-a Augustu a. c. petitiunile lor.

Conditiiunile de primire suntu urmatóarele: a) Implinirea anului de etate alu 18-a, b) Absolvirea cu bunu succesu sgimeu nasiului superioru séu a scólei reali superioare.

Conditiiunile celelalte suntu cuprinse in publicatiunea de aici Nr. 14,600 cu esceptiunea litt ff.

Nr. 7—3

Dela guvern reg. transilvan
Clusiu in 19 Iuliu 1866.

Catedra de instructiune vacanta.

In urm'a inaltului emisu alu reg. Gubernu transilvanu dtto 31 Iuliu 1866 nr. 26,765 se escrie prin acést'a concursu pentru o

Redactoru respundietoriu Nicolau Cristea.

catedra de instructiune de filologi'a classica, vacanta la gimnasiulu catolicu c. r. de statu in Sabiiu (limb'a propunerei germana) cu unu salariu anualu de 945 fl. v. a. pre lánge pretensiunea de unu adausu diecenalu de 105 fl. v. a. dupa fia-care diece ani de servitiu sevarsiti spre deplina multiamire.

Competitorii au de a-si asterne cererea lor pre calea autoritátiloru lor ante statatóre la Directiunea Gimnasiului c. r. de statu in Sabiiu, in terminu de s i e s e septamáni, indreptata cátra inaltulu Gubernu reg. transilvanu prevediuta cu carte de botezu, atestate de studie si cu atestatu de prescriulu esamenu despre castigat'a facultate de instructiune, cu atestatu despre aplicarea lor de pâna aci si despre cunoscutiile ce le voru fi avendu (etwaige) de limbile tierci (ungara si romána). Sabiiu 8 Augustu 1866.

Nr. 10—2

Nr. 9—3

Concursu.

Devenindu vacantu postulu invetiatorescu din Costeiu mare Protopresbit. Hasiasiului, se deschide concursu de 4 septamáni, dela 1-a publicatie, si anume, din 20 Iuliu pâna in 20 Augustu 1866. Emolumintele anuale suntu in bani gat'a 189 f. v. a., 13 1/2 checi de gráu, 13 1/2 checi cucuruza, 2 jugere de aratura, 1 jugeru de gradina si cortelu liberu.

Doritorii de a ocupá acestu postu, suntu avisati Recursurile sale timbrate si inzestrate cu estrasu de botezu, cu atestate despre absolvarea cursulu pedagogicu din Institutulu preparandialu din Aradu, despre servitiulu de pâna aci, si despre purtarea politica si morala, ale adresá cátra venerabilulu Consistoriu Aradanu, si ale strapune incóce. Belincz 20 Iuliu 1866.

Constantinu Gruiciu,
Protopresbit. Hasiasiului si Insp. scolaru.

Nr. 8—3

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci la scól'a normala gr. or. in Campeni de class'a a dóu'a si a trei'a, cu care este impreunatu unu salariu anualu de 300 f. v. a. 6 orgii lemne de focu din care se va incaldi si scól'a si cortelulu naturalu—prin acést'a se deschide concursu pâna la 1-a Septembre a. c. c. n.

Doritorii de a ocupá acestu postu cererile lor prevediute cu testimoniile ca au absolvatu gimnasiulu inferiore, in institutulu preparandiale, despre purtarea morala si politica, perfect'a cunoscutia a limbiloru patriei, si ca suntu de relig. gr. or. ortodoxa sa se tramita adresate la subscris'a Eforia scolará pâna la terminulu de susu.

Deprinsii in cantárele bisericesci se voru preferi.

Din siedinti'a Efor. scolare tinuta in Campeni 2 Aug. c. n. 1866.

Nr. 5—2

Concursu.

La scól'a cap. rom. gr. or. din Satulungu districtulu Brasiovului, se deschide concursu pentru o statiune de unu invatiatoriu cu unu salariu anualu de 226 fl. 25 xr. v. a.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune au a-si tramite pâna la 20 Augustu a. c. petitiunile sele, timbrate si provadiute cu documintele necesarie, precum: atestatu de botezu, atestatu ca a absolvatu celu putinu gimn. inferioru si cursulu pedagogicu, la subscris'a eforia scolará.

Satulungu in 11 Iuliu 1866.

Efori'a scólei cap. rom. gr. or. din
Satulungu.

Nr. 3—3

CITATIUNE EDICTALA.

Julian'a Nikolics nascuta Iankovics din Mutniculu mare in in-clitulu Comitatu alu Carasiului, care a parásitu cu neoredintia de 8 ani pe legiuitulu ei barbatu Petru Nikolics, si a cárei ubicatiune pâna astadi nu se scie, se provóca prin acést'a, cá in terminu de unu anu si o dí dela publicarea acestei citatiuni sa se infatiosie-die inaintea subscriului Consistoriudiecesanu, cáci la din contra pe bazea singurei actii substernute de legiuitulu ei barbatu se va decide cauza divortiala si in lips'a ei amesuratu sánteloru canóne ale bisericiei dreptumaritóre resaritene. Din siedinti'a consistoriala tinuta in 14 Maiu 1866.

Consistoriulu diecesei Caransebesiului.

Burs'a de Vienn'a.

Din 2/14 Augustu 1866.

Metalicele 5%	60 25	Actiile de creditu	143 10
Imprumutulu nat. 5%	64 85	Argintulu	126 50
Actiile de banca	725	Galbinulu	6 10

DE INDREPTATU. La § 56 din protocol comit. Asoc. publicatu in nrulu trecutu e de a se ceti: „Dlu Prot. . . prin scrisórea sea de adi. . .“ La Proiectulu de bugetu alu comitetului Asoc. sa se cet.: conformu §-lui 26 etc.; la punct. 3.) . . . dimpreuna cu plat'a servitoriului. . . .

Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.